

VENDIM
Nr.1206, datë 27.8.2008

**PËR MIRATIMIN E MARRËVESHJES, NDËRMJET KËSHILLIT TË MINISTRAVE TË
REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË DHE QEVERISË SË BOSNJËS E HERCEGOVINËS, PËR
NXITJEN DHE MBROJTJEN E NDËRSJELLË TË INVESTIMEVE**

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të neneve 17 e 23 të ligjit nr.8371, datë 9.7.1998 “Për lidhjen e traktateve dhe marrëveshjeve ndërkombëtare”, me propozimin e Ministrit të Punëve të Jashtme, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

Miratimin e marrëveshjes, ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Qeverisë së Bosnjës e Hercegovinës, për nxitjen dhe mbrojtjen e ndërsjellë të investimeve.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI
Sali Berisha

MARREVËSHJE

**NDËRMJET KËSHILLIT TË MINISTRAVE TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË DHE BOSNJË DHE
HERCEGOVINËS PËR NXITJEN DHE MBROJTJEN RECIPROKE TË INVESTIMEVE**

Këshilli i Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Bosnjë dhe Hercegovina, këtu më poshtë të referuara si “Palë Kontraktuese”,

duke dëshiruar të zgjerojnë dhe inkurajojnë bashkëpunimin ekonomik për përfitimin reciprok të të dyja Palëve Kontraktuese;

duke synuar të krijojnë kushte të favorshme për përkrahjen e investimeve të bëra nga investitorët e njërës Palë Kontraktuese në territorin e Palës tjetër Kontraktuese;

duke njohur se nxitja dhe mbrojtja e ndërsjellë e investimeve të tilla në bazë të kësaj Marrëveshjeje ndihmon për të stimuluar iniciativën e bizneseve dhe për të rritur mirëqenien ekonomike ndërmjet Palëve Kontraktuese,

ranë dakord sa më poshtë:

Neni 1
Përkufizime

Për qëllime të kësaj Marrëveshjeje:

1. Termi “Investim” kupton çdo lloj pasurie të krijuar apo të fituar nga një investitor i një Pale Kontraktuese në territorin e Palës tjetër Kontraktuese në përputhje me ligjet dhe rregullat e palës së fundit dhe do të përfshijë në veçanti, por jo ekskluzivisht:

a) pasurinë e luajtshme dhe të paluajtshme, si dhe çdo të drejtë tjetër siç janë hipotekat, qiratë dhe pengjet apo sigurime të tjera;

b) pjesëmarrjen me aksione dhe çdo lloj tjetër pjesëmarrjeje në shoqëri;

c) pretendimet në para apo çdo pretendim tjetër që ka një vlerë ekonomike;

d) të drejtat e pronësisë intelektuale, siç janë e drejta e autorit, patentat, disenjot industriale, markat tregtare, emrat tregtarë dhe *know-how*;

e) koncesionet e biznesit sipas një ligji apo kontrate, duke përfshirë koncesionet për kërkimin, nxjerrjen apo shfrytëzimin e burimeve natyrore.

Çdo ndryshim në formën në të cilën pasuritë janë investuar apo rinvestuar nuk do të prekin karakterin e tyre si investim, në rast se ky ndryshim është kryer në përputhje me ligjet dhe rregullat e Palës Kontraktuese pritëse të investimit.

2. Termi “investitor” në lidhje me secilën Palë, kupton:

i) Personat fizikë që sipas ligjit në fuqi në vendin e një Pale Kontraktuese konsiderohen si shtetas të saj dhe në qoftë se ato kanë qëndrim të përhershëm apo vendin kryesor të biznesit në vendin e kësaj Pale Kontraktuese;

ii) Personat juridikë të krijuar sipas ligjit në fuqi të një Pale Kontraktuese, të cilët kanë vendqëndrimin e tyre, drejtimin apo vendin kryesor të biznesit në territorin e kësaj Pale Kontraktuese.

3) Termi “të ardhura” kupton shumat që rrjedhin nga një investim dhe përfshin në veçanti, por jo ekskluzivisht fitimet, dividendët, interesin, rritjet e kapitalit, shpërblimet dhe të ardhura të tjera.

4. Termi “territor” kupton:

a) lidhur me Republikën e Shqipërisë: territorin nën sovranitetin e Republikës së Shqipërisë përfshirë ujërat territoriale dhe zonën detare e shellfin kontinental, mbi të cilat Republika e Shqipërisë në përputhje me ligjet dhe rregullat e saj kombëtare dhe të drejtën ndërkombëtare, ushtron të drejtat e saj sovraane e ligjore; dhe

b) lidhur me Bosnjë dhe Hercegovinën: territorin tokësor të Bosnjës dhe Hercegovinës, dhe tërësinë ujore, bregdetin dhe nëntokën e saj jashtë territorit ujor mbi të cilat Bosnja dhe Hercegovina në përputhje me ligjet dhe rregullat e saj kombëtare dhe të drejtën ndërkombëtare ushtron ose mund të ushtrojë në të ardhmen të drejtën sovraane dhe ligjore me qëllim zbulimin dhe ruajtjen e burimeve natyrore.

Neni 2

Nxitja dhe mbrojtja e investimeve

1. Çdo Palë Kontraktuese do të nxisë dhe krijojë kushte të favorshme për investitorët e Palës tjetër Kontraktuese që të investojnë në territorin e saj dhe do t'i pranojë këto investime në përputhje me ligjet dhe rregullat e vendit të saj.

2. Investimeve të investitorëve të secilës Palë Kontraktuese në territorin e Palës tjetër Kontraktuese, në çdo kohë do t'u jepet një trajtim i drejtë dhe i barabartë dhe do të gëzojnë mbrojtje dhe siguri të plotë ligjore. Asnjëra Palë Kontraktuese, në territorin e saj, nuk do të pengojnë në asnjë mënyrë, nëpërmjet masash arbitrare ose diskriminuese, zgjerimin, menaxhimin, mirëmbajtjen, përdorimin, gëzimin apo karakterin e investimeve të investitorëve të Palës tjetër Kontraktuese.

Neni 3

Trajtimi kombëtar dhe i kombit më të favorizuar

1. Çdo Palë Kontraktuese brenda territorit të saj do t'i japë investimeve dhe të ardhurave të investitorëve të Palës tjetër Kontraktuese një trajtim, i cili në asnjë rast nuk do të jetë më pak i favorshëm se sa ai i dhënë nga secila Palë Kontraktuese për investimet e bëra brenda territorit të saj nga investitorët e vet, apo se sa ajo që çdo Palë Kontraktuese i ka dhënë investitorëve të një shteti të tretë, cilido është më i favorshëm, për investitorët e Palës tjetër Kontraktuese.

2. Asnjëra Palë Kontraktuese në territorin e saj nuk do t'i japë investitorëve të Palës tjetër Kontraktuese përsa i përket zgjerimit, menaxhimit, mirëmbajtjes, përdorimit, gëzimit apo disponimit të investimeve, trajtim më pak të favorshëm se sa ai i dhënë investitorëve të vet apo investitorëve të një shteti të tretë, cilido është më i favorshëm, për investitorët e Palës tjetër Kontraktuese.

3. Dispozitat e paragrafit 1 dhe 2 të këtij neni nuk do të konsiderohen si detyrim që një Palë Kontraktuese të shtrijë tek investitorët e Palës tjetër Kontraktuese avantazhet që rrjedhin nga:

a) Anëtarësimi apo përfshirja tashmë apo në të ardhmen në një zonë të tregtisë së lirë, bashkimi doganor ose ekonomik, tregu të përbashkët, apo marrëveshje të ngjashme ndërkombëtare, ku çdo Palë Kontraktuese është apo do të bëhet palë;

b) Marrëveshjet për evitimin e taksimit të dyfishtë ose çdo rregullim tjetër që ka të bëjë terësisht apo kryesisht me taksimin.

Neni 4

Shpronësimi

1. Investimet e investitorëve të secilës Palë Kontraktuese në territorin e Palës tjetër Kontraktuese nuk do të shpronësohen ose nuk do të jenë subjekt i masave të tjera që kanë efekt ekuivalent me shpronësimin (këtu më poshtë referuar si “shpronësim”), përveçse kur kërkohen për interesa publike për nevoja të brendshme, mbështetur në ligj, mbi baza jodiskriminuese dhe kundrejt një pagese të menjëhershme, adekuate dhe një kompensimi efektiv.

2. Ky kompensim do të llogaritet me vlerën e tregut të investimit të shpronësuar, në momentin përpara se masa e shpronësimit të kryhet ose përpara se ky shpronësim të bëhet publikisht i njohur, cilido është më i hershmi. Ky kompensim do të përfshijë interesin e zakonshëm tregtar për transaksionet që kryhen nga data e shpronësimit deri në datën e pagesës. Ky kompensim do të paguhet në monedhë lirisht të konvertueshme, transferimi do të bëhet pa vonesë në drejtim të vendit të interesuar.

3. Investitorët e prekur të secilës Palë Kontraktuese kanë të drejtë, sipas ligjit të Palës që bën shpronësimin, për një shqyrtim të menjëhershëm, nga një gjykatë apo një autoritet tjetër të pavarur të kësaj Pale Kontraktuese, përse i përket anës ligjore të shpronësimit dhe të përcaktojë nëse ky shpronësim dhe vlerësimi i investimit të tij është në përputhje me parimet e vendosura në paragrafin 1 të këtij neni.

Neni 5

Kompensimi për humbjet

Investitorëve të çdo Pale Kontraktuese investimet e të cilëve pësojnë humbje në territorin e Palës tjetër Kontraktuese për shkak të luftës apo konflikti tjetër të armatosur, revolucionit, gjendjes së emergjencës kombëtare, revoltë apo kryengritje, do t’u jepet nga Pala e fundit Kontraktuese në lidhje me kthimin, zhdëmtimin, kompensimin ose ndonjë zgjidhje tjetër të vlefshme, një trajtim jo më pak i favorshëm se sa kjo Palë Kontraktuese i jep investitorëve të vet ose të një shteti të tretë cilido qoftë më i favorshmi për investitorët e Palës tjetër Kontraktuese.

Neni 6

Transferimet

1. Çdo Palë Kontraktuese do të garantojë që pagesat lidhur me investimet e bëra nga investitorët e Palës tjetër Kontraktuese, të jenë lirisht të transferueshme. Këto transferime do të përfshijnë në veçanti, por jo ekskluzivisht:

- a) kapitalin fillestar dhe çdo shtesë në kapital për mirëmbajtjen apo rritjen e një investimi;
- b) të ardhurat nga investimi;
- c) fondet për shlyerjen e huave në lidhje me një investim;
- d) të ardhurat nga shitja apo likuidimi total apo një pjese të investimit;
- e) çdo kompensim apo pagesë tjetër referuar nenet 4 dhe 5 të kësaj Marrëveshjeje;
- f) pagesat që kryhen për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve;
- g) të ardhura dhe shpërblime të tjera të personelit të huaj të cilët janë të lejuar të punojnë për një investim.

2. Transferimet do të kryhen pa vonesë në një monedhë të konvertueshme me kursin e këmbimit që mbizotëron në datën e transferimit.

3. Transferimi do të bëhet në përputhje me procedurat dhe rregullat e Palës Kontraktuese në territorin e së cilës është bërë investimi, të cilat nuk do të nënkuptojnë një refuzim, pezullim apo heqjen e të drejtave të këtij transferimi.

4. Palët Kontraktuese marrin përsipër që t’u japin këtyre transferimeve një trajtim jo më pak të favorshëm se sa ai që i është dhënë transferimeve të investimeve të bëra nga investitorë me origjinë nga një shtet i tretë.

Neni 7

Zëvendësimi me të drejta të plota

1. Nëse një Palë Kontraktuese ose Agjencia e përcaktuar prej saj bën një pagesë ligjore për një nga investitorët e saj për një garanci apo për një kontratë sigurimi kundrejt një risku jotregtar në lidhje me një investim, Pala tjetër Kontraktuese do të njohë sipas nenit 10 të kësaj Marrëveshjeje, fuqinë ligjore të zëvendësimit me të drejta të plota në favor të ish-Palës Kontraktuese apo Agjencisë të përcaktuar prej saj për të ushtruar në bazë të zëvendësimit me të drejta të plota, çdo të drejtë apo titull të mbajtur nga investitori.

2. Pala Kontraktuese ose Agjencia e përcaktuar prej saj që është zëvendësuese me të drejta të plota të një investitori në të gjitha rrethanat përse i përket pagesave apo dëmshpërblimit që mund të ngarkohet që të kryejë do të ketë të njëjta të drejta dhe të njëjtin trajtim që ka pasur investitori.

3. Në rastin e zëvendësimit me të drejta të plota sipas përcaktimit të bërë në paragrafin 1 të këtij neni, investitori nuk do të kërkojë apo ndjekë një kërkesëpadi pa autorizimin e Palës Kontraktuese ose Agjencisë së përcaktuar prej saj për të bërë këtë padi.

Neni 8

Zgjidhja e mosmarrëveshjeve ndërmjet një investitori dhe një Pale Kontraktuese

1. Çdo mosmarrëveshje që mund të lindë ndërmjet një Pale Kontraktuese dhe një investitori të Palës tjetër Kontraktuese në lidhje me një investim të bërë në territorin e kësaj Pale tjetër Kontraktuese do të zgjidhet në mënyrë miqësore nëpërmjet konsultimeve dhe bisedimeve.

2. Në rast se mosmarrëveshja nuk mund të zgjidhet miqësisht, në përputhje me paragrafin 1 të këtij neni brenda tre muajve nga data e kërkesës për zgjidhjen e mosmarrëveshjes, mosmarrëveshja do t' i nënshtrohet, sipas zgjedhjes së investitorit:

- a) gjykatës kompetente të Palës në territorin e së cilës investimi është kryer; ose
- b) një gjykatë arbitrazhi të përkohshme të krijuar sipas Regullave të Arbitrazhit të Komisionit të Kombeve të Bashkuara për Ligjin Tregtar Ndërkombëtar (UNCITRAL); ose
- c) Qendrës Ndërkombëtare për Zgjidhjen e Mosmarrëveshjeve të Investimeve (ICSID) të krijuar nga konventa për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve të investimeve midis shteteve dhe shtetasve të shteteve të tjera, e hapur për nënshkrim në Washington D.C, në 18 mars 1965, (këtu më poshtë referuar si "Konventa") në rastin kur të dyja Palët Kontraktuese janë anëtare të kësaj konvente.

3. Arbitrimi do të bazohet në:
- dispozitat e kësaj Marrëveshjeje;
- ligjet e Palës Kontraktuese në territorin e së cilës është bërë investimi duke përfshirë rregullat përkatëse për konfliktin në ligj; dhe
- rregullat dhe parimet universale të së drejtës ndërkombëtare.

4. Vendimi i arbitrazhit do të jetë përfundimtar dhe detyrues për palët në mosmarrëveshje. Secila Palë do të zbatojë vendimet në përputhje me legjislacionin e vendit të saj.

5. Gjatë proceseve të arbitrimin apo zbatimit të vendimit, njëra Palë Kontraktuese nuk do të shfrytëzojë për mbrojtje dëmshpërblimin ose ndonjë kompensim tjetër që është marrë apo do të merret nga investitori për të gjithë apo një pjesë të dëmit të pësuar në bazë të një kontrate sigurimi ose garancie.

Neni 9

Konsultimet dhe shkëmbimi i informacionit

1. Në bazë të kërkesës së çdo Pale Kontraktuese, Pala tjetër Kontraktuese pa vonesa të pavend do t' i fillojë konsultimet lidhur me interpretimin dhe aplikimin e kësaj Marrëveshjeje.

2. Në bazë të kërkesës së çdo Pale Kontraktuese, Pala tjetër Kontraktuese do të bëjë përpjekje për

të shkëmbyer informacionin lidhur me ligjet, rregullat, vendimet, praktikat administrative apo politikat që kanë të bëjnë me investimet sipas kësaj Marrëveshjeje.

Neni 10

Zgjidhja e mosmarrëveshjeve ndërmjet Palëve Kontraktuese

1. Mosmarrëveshjet ndërmjet Palëve Kontraktuese lidhur me interpretimin apo aplikimin e kësaj Marrëveshjeje do të zgjidhen, përsa të jetë e mundur, me konsultime dhe bisedime nëpërmjet kanaleve diplomatike.

2. Në qoftë se mosmarrëveshja ndërmjet Palëve Kontraktuese nuk është e mundur të zgjidhet sipas paragrafit 1 të këtij neni, brenda gjashtë muajve nga data e kërkesës për zgjidhje, mosmarrëveshja do t'i nënshtrohet me kërkesën e njëjës prej Palëve Kontraktuese, një gjykaë arbitrazhi të përbërë nga tre anëtarë.

3. Gjykata e arbitrazhit do të krijohet në mënyrën e mëposhtme: brenda dy muajve nga data e marrjes së kërkesës për arbitrim çdo Palë Kontraktuese do të emërojë një gjykatës dhe këta dy gjykatës do të zgjedhin shtetasin e një shteti të tretë si president. Presidenti do të zgjidhet brenda dy muajve nga data e zgjedhjes së dy gjykatësve.

4. Në rast se brenda afateve të specifikuar në paragrafin 3 të këtij neni nuk janë bërë emërimet e nevojshme, secila Palë Kontraktuese, mund të ftojë Presidentin e Gjykatës Ndërkombëtare të Drejtësisë të bëjë emërimet e nevojshme. Në rast se Presidenti është shtetas i ndonjëres prej Palëve Kontraktuese ose në qoftë se ai ndalohet të kryejë funksionet e mësipërme, Zëvendëspresidenti ftohet që të bëjë emërimet e nevojshme. Në rast se Zëvendëspresidenti, gjithashtu është shtetas i njëjës prej Palëve Kontraktuese ose nëse ai ndalohet të kryejë funksionet e mësipërme, anëtari me i vjetër i Gjykatës Ndërkombëtare të Drejtësisë, i cili nuk është shtetas i ndonjëres prej Palëve Kontraktuese do të ftohet të bëjë emërimet e nevojshme.

5. Gjykata i përcakton vetë procedurat.

6. Gjykata e arbitrazhit do t'i marrë vendimet me shumicë votash dhe ky vendim do të jetë përfundimtar dhe detyrues për të dyja Palët Kontraktuese.

7. Çdo Palë Kontraktuese do t'i përballojë shpenzimet për gjykatësin e zgjedhur prej saj dhe ato të përfaqësimit në procedurat e arbitrazhit. Shpenzimet e tjera përfshirë dhe ato të Presidentit do të përballohen në pjesë të barabarta nga të dyja Palët Kontraktuese. Megjithatë, gjykata mund, që me vendim të drejtpërdrejtë të saj t'ia ngarkojë pjesën më të madhe të shpenzimeve njëjës prej Palëve Kontraktuese dhe ky vendim do të jetë detyrues për të dyja Palët Kontraktuese.

Neni 11

Zbatimi i rregullave të tjera

1. Nëse legjislacioni i ndonjëres prej Palëve Kontraktuese ose detyrimet që rrjedhin sipas të drejtës ndërkombëtare ekzistuese apo të vendosur me vonë midis Palëve Kontraktuese si plotësim i kësaj Marrëveshjeje, përmbajnë rregulla, qofshin këto të përgjithshme apo të veçanta, që i japin investitorëve të Palës tjetër Kontraktuese një trajtim më të favorshëm sesa ai i dhënë nga kjo Marrëveshje, këto rregulla do të jenë mbizotëruese për atë sa ato janë më të favorshme kundrejt kësaj Marrëveshjeje.

Neni 12

Zbatimi i Marrëveshjes

Kjo Marrëveshje do të zbatohet për investimet e bëra pas hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje.

Neni 13

Hyrja në fuqi, kohëzgjatja dhe përfundimi

1. Secila Palë Kontraktuese do ta njoftojë me shkrim Palën tjetër Kontraktuese se formalitetet kushtetuese që duhen përmbushur në vendin e saj për hyrjen në fuqi të kësaj Marrëveshjeje janë plotësuar. Kjo Marrëveshje do të hyj në fuqi tridhjetë ditë pas datës së njoftimit të fundit.

2. Kjo Marrëveshje do të qëndrojë në fuqi për një periudhë prej 10 vjetësh pas datës së hyrjes së saj në fuqi dhe do të vazhdojë të mbetet në fuqi po të mos përfundojë në përputhje me paragrafin 3 të këtij neni.

3. Secila Palë Kontraktues mund që nëpërmjet një njoftimi me shkrim dërguar Palës tjetër Kontraktuese një vit përpara datës së përfundimit të kësaj Marrëveshjeje, ta shfuqizojë atë në fund të periudhës fillestare prej dhjetë vjetësh ose në çdo kohë si më poshtë.

4. Përsa i përket investimeve të bëra përpara datës së përfundimit të kësaj Marrëveshjeje, dispozitat e të gjitha neneve të kësaj Marrëveshjeje do të mbeten në fuqi për një periudhë të mëtejshme prej dhjetë vjetësh nga data e përfundimit të kësaj Marrëveshjeje.

5. Kjo Marrëveshje mund të përmirësohet nga një marrëveshje me shkrim ndërmjet dy Palëve. Çdo korrigjim do të hyjë në fuqi sipas së njëjtës procedurë që kërkohet për hyrjen në fuqi të kësaj Marrëveshjeje.

Dëshmojmë se kjo Marrëveshje është nënshkruar me plotfuqishmëri respektive nga përfaqësues të autorizuar nga të dyja Palët.

Bërë në _____ më _____ në dy origjinale në gjuhën angleze.